

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 21. do 31. avgusta 2016

Povzetek

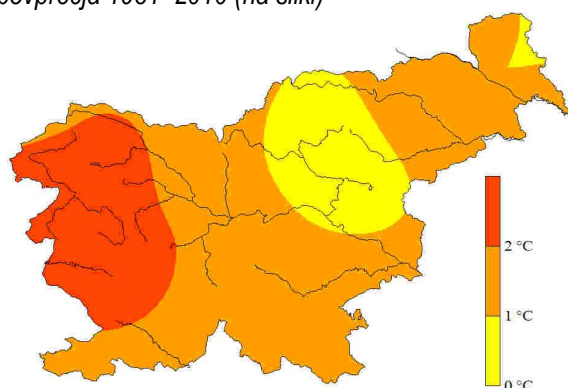
Zadnjo dekada avgusta je zaznamoval prehod dveh hladnih front, še posebno burno vremensko dogajanje smo lahko spremljali ob prehodu hladne fronte ob koncu dekade. V osrednjem delu Slovenije in na Štajerskem so se razbesnela številna neurja, ponekod tudi s točo. Kmetijska tla je obilno namočilo, nekoliko manj na jugozahodu in severovzhodu, kar pa za pridelek ni več odločilnega pomena, saj v obdobju zorenja številnim rastlinam bolj kot pretirano namočena, ustrezajo suha tla. Izjeme so strniščni posevki, ki bodo številni v obdobju vznika oziroma v zgodnjem obdobju razvoja po vzniku, lahko dobro izkoristili vodo v tleh.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Začetek in konec dekade sta zaznamovala prehoda hladnih front, vmes pa so nas razvajali sončni in topli poznopoletni dnevi. Prvi dan dekade je izrazita fronta namočila večji del Slovenije, veter, močni nalivi in strele pa so nemalo kje povzročali težave. V visokogorju je že tretjič v tem avgustu snežilo. Sledila je vrsta suhih dni z veliko sonca, temperature zraka so bile iz dneva v dan višje in so proti koncu dekade povečini presegle 30 °C. Najvišje se je živo srebro povzpelo na Primorskem, kjer so namerili več kot 32 °C. Zaključek jasnega obdobja pa je bil ponovno buren. Ob prehodu še ene izrazite hladne fronte so številne dele Slovenije 29. avgusta zajela neurja z močnimi nalivi, viharim vetrom, ponekod tudi točo. Največ škode je bilo na vzhodu države, zlasti na območju Maribora ter na območju Hrastnika in okolice, kjer so podivjani hudourniki odnašali vozila, podirali drevesa, poplavljali hiše in ceste. Večjih padavin v preostalih dneh dekade ni bilo. Na območjih, ki so jih ob prehodu front prizadeli močni nalivi je bila zabeležena nadpovprečna količina padavin (npr. na celjskem), v preostalem delu Slovenije pa je bilo padavin manj kot običajno, na severovzhodu manj kot 50% normalnih vrednosti. Fronta ob koncu dekade tudi ni prinesla občutne ohlavitve, prav tako je kmalu spet posijalo sonce. Sonca je bilo nasploh v tej dekadi na pretek. Po vsej Sloveniji je bilo zabeleženih več sončnih ur kot v povprečju, povečini so namerili več kot 100 ur sončnega obsevanja, na Obali kar 133 ur. Sonce je vztrajno grelo ozračje in posledično je bila tretja dekada avgusta tudi nadpovprečno topla, v delu zahodne Slovenije tudi za več kot 2 °C, v osrednji in delu vzhodne Slovenije za okrog stopinjo, ponekod malo manj.

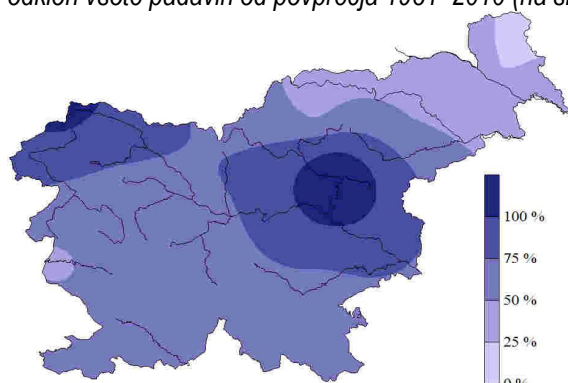
Dekadne povprečne temperature zraka, absolutne maksimalne in minimalne dnevne temperature zraka (T, °C) in odklon dekadne povprečne temperature zraka od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Tpovp	Tmax	Tmin
Bilje	22,8	32,3	11,1
Portorož let.	23,0	32,5	14,9
Ljubljana	21,1	31,5	12,5
Novo mesto	19,9	29,6	12,6
Celje	18,6	30,5	10,3
Maribor let.	19,6	30,0	12,1
Murska Sobota	19,3	29,8	11,4
Rateče	16,2	28,0	4,6
Slovenj Gradec	17,5	30,0	8,7

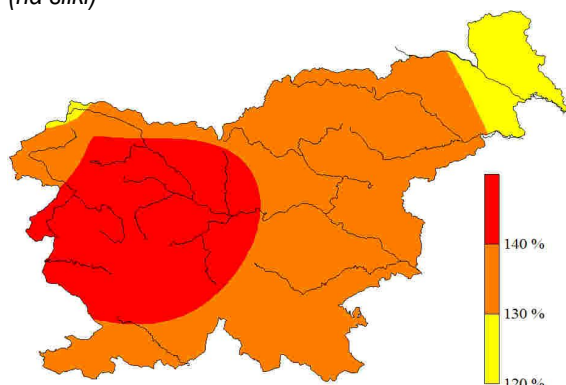
Dekadne vsote padavin (RR, v mm), število suhih in deževnih dni ter odklon vsote padavin od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	RR	suhi	deževni
Bilje	23,5	8	3
Portorož let.	27,7	10	1
Ljubljana	38,5	8	3
Novo mesto	33,6	7	4
Celje	66,3	8	3
Maribor let.	20,3	8	3
Murska Sobota	9,6	8	3
Rateče	79,0	8	3
Slovenj Gradec	24,7	8	3

Dekadne vsote ur sončnega obsevanja (ure), maksimalna dnevna vsota ur sončnega obsevanja ter odklon dekadne vsote od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Sončno obsevanje	Max
Bilje	129,1	13,1
Portorož let.	133,2	13,2
Ljubljana	114,1	12,9
Novo mesto	105,5	12,3
Celje	103,0	11,8
Maribor let.	106,9	12,7
Murska Sobota	99,3	12,8
Rateče	97,4	10,8
Slovenj Gradec	102,5	12,4

TEMPERATURA TAL

Temperature tal so se kljub več deževnim dnevom v zadnji dekadi avgusta vzdržale nekoliko nad dolgoletnim povprečjem. Odstopanja so bila okoli 1 °C v globini 5 cm in le malo manjša v globini 10 cm. Povprečna dekadna temperatura tal je bila med 25 in 26 °C v Primorju in med 22 in 23 °C drugod po Sloveniji. Nekoliko manj ogreta so bila tla v severni Sloveniji, na slovenjegraškem okoli 20 °C, kar je rahlo pod povprečjem. V opoldanski pripeki so se tla ogrela do 32 °C v Primorju, drugod do blizu 30 °C, najnižje zabeležene temperature pa so bile na Primorskem med 17 in 20 °C, tudi drugod niso padle pod 16 °C.

Dekadna povprečna temperatura tal, odklon od povprečja 2001–2010 ter absolutna maksimalna in minimalna temperatura tal v globini 5 in 10 cm (Tt, °C)

Postaja	5 cm				10 cm			
	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax
Bilje	25,7	1,0	17,6	33,5	25,8	1,1	19,4	30,2
Portorož let.	25,3	1,2	17,6	32,0	25,4	0,9	19,4	29,0
Ljubljana	22,6	0,9	18,0	26,8	22,8	0,8	19,4	25,2
Novo mesto	23,1	1,3	17,7	30,4	23,1	1,0	19,3	26,2
Celje	21,8	0,8	18,4	25,4	21,7	0,5	19,3	23,6
Maribor let.	22,3	0,9	16,4	29,2	22,1	0,4	17,6	25,6
Murska Sobota	*	*	*	*	*	*	*	*
Slovenj Gradec	20,4	-0,2	16,4	24,4	20,4	-0,2	17,4	22,6

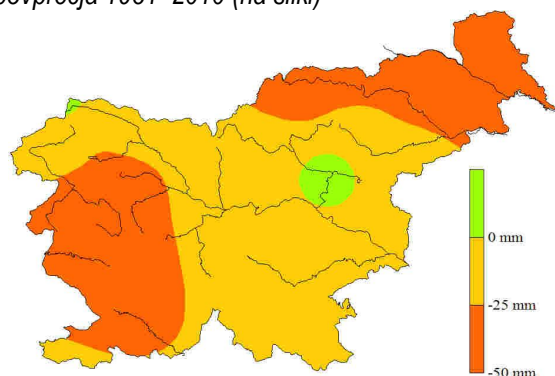
* manjkajoči podatki

VODNA BILANCA IN IZHLAPEVANJE

Meteorološka vodna bilanca je bila v zadnji dekadi avgusta v večjem delu države negativna. Vodne presežke so zabeležili le v višjih predelih ter na območjih, ki so jih ob prehodu front prizadeli močni nalivi (okolica Celja). Primanjkljaji so se v glavnem gibali med 20 in 30 mm na severovzhodu, Obali in na Goriškem. Vrednosti so bile z izjemo celjskega pod dolgoletnim povprečjem, večinoma med 20 in 40 mm.

Dekadne vsote meteorološke vodne bilance (VB, mm), evapotranspiracije (ET₀, mm), število dni z ET₀ > 5 mm/dan ter odklon dekadne meteorološke vodne bilance od povprečja 1981–2010 (na sliki)

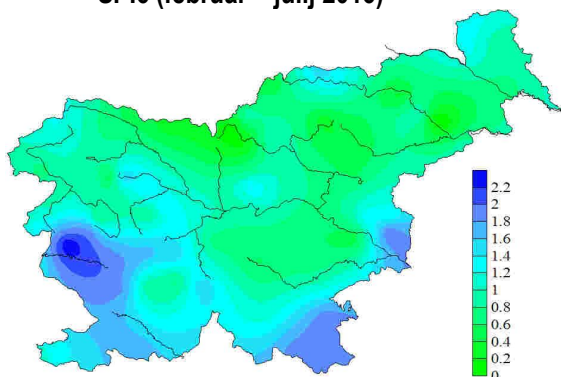
Postaja	VB	ET ₀	ET ₀ > 5 mm
Bilje	-32,2	55,7	5
Portorož let.	-29,6	57,3	7
Ljubljana	3,0	35,5	0
Novo mesto	-5,4	39,0	0
Celje	27,5	38,8	0
Maribor let.	-21,4	41,7	0
Murska Sobota	-29,7	39,3	0
Rateče	45,6	33,4	0

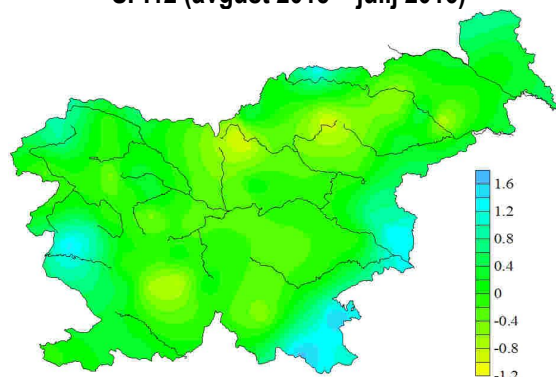
STANDARDIZIRAN PADAVINSKI INDEKS

SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje.

SPI6 (februar – julij 2016)

SPI12 (avgust 2015 – julij 2016)

SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno mokro	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo mokro	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno mokro	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,49 do -1,0	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,99 do -1,5	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %

STANJE RASTLIN

V zadnji dekadi avgusta so obilne padavine močno namočile tla v večjem delu Slovenije, še posebno ob koncu dekade, ko so se marsikje razbesnela huda neurja. Padala je tudi toča, ki je prizadela številne vinograde in sadovnjake na Štajerskem. Uničila je letošnji pridelek, trsi in sadna drevesa so ostali skoraj povsem brez listov. Na severovzhodu države pa so tla ostala precej suha. Podobno je bilo tudi v zahodnem delu Slovenije, predvsem na Goriškem. Nekoliko več padavin je bilo v začetku dekade na Obali, ko je dobro namočilo površinski sloj tal, a so se tla ob pogosti burji in nadpovprečnih temperaturah zraka do konca avgusta spet izsušila. Zmerne sušne razmere na Primorskem niso oteževale zorenja plodov. V tem obdobju rastlinam bolj kot pretirano mokra, prijajo suha tla. Koruza je voščeno dozorela, listi so še zeleni. V prihodnji dekadi se bo ponekod že začelo siliranje. Hkrati poteka tudi siliranje trave, večinoma v bale. Koruza za zrnje pa bo do polne dozorelosti še dva do tri tedne počakala na poljih. Dobro zalogo vode v tleh pa bodo dobro izkoristili strniščni posevki, med njimi zlasti oljna ogrščica. Spreminjajoče vremenske razmere v vegetacijski sezoni so vplivale tudi na dinamiko zorenja vinske trte. Strokovnjaki, ki spremljajo zorenje poročajo, da zaostaja za okoli 10 dni za letnikom 2015. Poleg tega je zorenje precej neizenačeno kot je bilo neizenačeno tudi cvetenje po spomladanski pozebi.

PETDNEVNA PROGNOZA VREMENA izdana dne 2.9. 2016

SLOVENIJA	Petek	Sobota	Nedelja	Ponedeljek	Torek
Vreme/Pojavi					
Megla/Nevihte					
Pojavi			plohe	plohe	dež
Tmax [°C]	28	29	30	19	22
Tmin [°C]	16	16	16	15	13
Veter					
Hitrost vetra [km/h]	0	0	0	18 .. 36	18 .. 36

Verjetnostna 10 dnevna modelska napoved vremena je dostopna na:
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/app/webmet/>
pod povezavami *Vreme podrobneje* /*Modelska napoved*/Verjetnostna napoved - 10 dni